

FINANSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 8/2004 rd

Statsrådets utredning med anledning av Europeiska revisionsrättens årsrapport för budgetåret 2002

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 6 februari 2004 statsrådets utredning med anledning av Europeiska revisionsrättens årsrapport för budgetåret 2002 (E 112/2003 rd) till finansutskottet för eventuella åtgärder.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets förvaltnings- och granskningsdelegation.

Sakkunniga

delegationen har hört

- budgetsekreterare Juha Majanen, finansministeriet
- kanslichef Mauri Lehmusto, statsrevisorernas kansli
- revisionschef Jukka Kulonpalo, Statens revisionsverk.

UTREDNINGEN

Revisionsrättens årsrapport för budgetåret 2002 skiljer sig i någon mån till struktur och innehåll från tidigare årsrapporter. Både själva rapporten och granskningsmetoden har utvecklats jämfört med året innan. Statsrådet anser i sin utredning att detta till en del beror på att vissa medlemsstater, Finland bland dem, tidigare krävt att rapporten ska vara genomsebar och klar.

Revisionsrätten kommer inte heller denna gång med en positiv förklaring om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet (DAS). Vad gäller de viktigaste utgiftsområdena (jordbruk, strukturåtgärder, inre politik) rapporterar revisionsrätten precis som under tidigare år att det

finns gott om väsentliga fel i unionens budgetförvaltning.

I rapporten ingår sammanfattningar av de 13 särskilda rapporter som revisionsrätten offentliggjort efter den senaste årsrapporten. Revisionsrätten fäster sig i sin rapport särskilt vid reformen av kommissionen och de förväntade verkningarna av utvidgningen för granskningsobjekten.

Regeringens ståndpunkt

Finland beklagar att revisionsrätten ännu inte kommit med en positiv DAS-förklaring om utbetalningarna via programmen för jordbruksutgifter, strukturåtgärder och inre politik. När nya finansiella ramar bereds bör särskild hänsyn tas

till att stödförvaltningen och beslutsprocesserna är mycket komplexa och att flera administrativa nivåer är inblandade. De måste bli betydligt enklare.

Finland uppmärksammar att överskottet från 2002 är 7,4 miljarder euro och därmed fortfarande klart för stort. Det har visserligen minskat jämfört med 2001 då det var 15 miljarder euro.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Finansutskottet påpekar i sina tidigare utlåtanden (bl.a. StaU 64/1998 rd, FiUU 2/2000 rd och FiUU 1/2001 rd) att förvaltnings- och revisionskulturen i EU avviker avsevärt från vår nordiska kultur i Finland. Revisionsrättens årsrapport för 2002 förstärker denna uppfattning. I vår revisionskultur är det helt otänkbart att över 80 procent av utgifterna är av sådant slag att det år efter år inte går att ge en positiv förklaring om dem. Upprepade iakttagelser om samma saker utan att det sker någonting väsentligt ger inte en särskilt god bild av unionssystemet.

Förklaringsförfarandet skapades i EU genom Maastrichtfördraget och infördes 1994. I sin årsrapport för 2001 påpekade revisionsrätten att den bara kan ge en positiv förklaring om inkomster, åtagandebemyndiganden och administrativa utgifter. Denna gång har samma sak formulerats något annorlunda, men enligt utredning har meningen inte varit att ändra uppfattning om bokföringen. Revisionsrätten anser fortfarande att den inte med betryggande säkerhet kan säga om jordbrukets bidragsfonds och strukturfondernas åtgärder är lagliga och korrekta i medlemsstaterna. Precis som under tidigare år beror dessa reservationer på gemenskapens bokföringssystem som inte är upplagt så att det med säkerhet ska visa att samtliga gemenskapens förmögenhetsposter har bokförts.

Finansutskottet har i sina utlåtanden under flera år påskyndat en bokföringsreform i kommissionen, men i brist på personella och tekniska resurser har en sådan ännu inte åstadkommits. Det framgår av statsrådets utredning att kommissionen i december 2002 har antagit en handlingsplan för en översyn av bokföringen i

gemenskapen och den väntas vara på plats i alla delar från början av budgetåret 2005. EU-budgeten har gått in för verksamhetsbaserad budgetering, vilket förväntas göra revisionen tydligare och möjligen underlätta resultatutvärderingen.

Finansutskottet ser det som positivt att revisionsrätten inte heller denna gång har iakttagit sådana fel i Finland som behöver tas in i revisionsrapporten. Men det betyder inte att inte också den inhemska förvaltningen och beslutsgången skulle behöva skärpas inte minst när det gäller att verkställa stöd. Utom att reglerna för budgetförvaltning bör förtydligas bör också granskningen rent generellt förbättras i medlemsstaterna. Enligt uppskattning administreras omkring 80 procent av gemenskapens utgifter i medlemsstaterna och därmed bör alla medlemsstater bidra till att gemensamt överenskomna mål också nås. Det är desto viktigare eftersom merparten av alla fel begås på områden där medlemsstaternas svarar för budgetverkställigheten och anknytande finansförvaltning.

Europaparlamentet ska före den 30 april fatta beslut om en rekommendation som Ecofinrådet antagit med kvalificerad majoritet och som handlar om ansvarsfrihet för kommissionen visavi budgetgenomförandet. Finansutskottet menar att Finland redan i rådet bör arbeta för att rekommendationerna skärps jämfört med tidigare år. För att säkerställa kontinuiteten gäller det också att följa upp hur rekommendationerna genomförs och vidta åtgärder om avvikelser iaktas. Enligt utredning kommer nya indikatorer utöver de gamla att anlitas, vilket kan underlätta saken. Också behovet av att ändra bestämmelser och metoder bör fortsatt utvärderas.

Utlåtande

Finansutskottet anför

*att utskottet omfattar regeringens
ståndpunkt i saken med anmärkningarna ovan.*

Helsingfors den 27 februari 2004

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Matti Ahde /sd
medl. Eva Biaudet /sv
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Virpa Puisto /sd

Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Kimmo Sasi /saml
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Mikko Kuoppa /vänst
Aulis Ranta-Muotio /cent
Maija Rask /sd.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Alpo Rivinoja.